

Elektrituruseaduse muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Eesti elektrisüsteem desünkroniseerib end 2025. aasta veebruaris Vene ja Valgevene ühendussüsteemist ning ühendub koos Läti ja Leeduga Mandri-Euroopa sagedusalasse. Tegemist on märgilise sündmusega, mis suurendab Eesti energiajulgeolekut oluliselt, sest enam ei sõltuta oma energiajulgeoleku tagamisel ja süsteemi juhtimisel Euroopa Liidu välistest riikidest. Siiski tähendab see, et peame ka tehniliselt suurendama oma elektrisüsteemis teatud võimekusi. Üheks selliseks võimekuseks on hakkama saamine saartalatluses, ehk olukorras, kus Eestil on katkenud ühendused Lätiga ja Eesti on langenud eraldi sünkroonalasse. Kui siiani on Eesti elektrisüsteem olnud sünkroonilaga seotud kuue 330 kV elektriühendusega, siis pärast desünkroniseerimist jääb neid alles kolm. Seda arvesse võttes peab elektrisüsteemi tehniline võimekus saartalatluse olukorraga toimetulekuks olema varasemast suurem.

Üheks võimaluseks, kuidas hoida jätkuvalt üleval süsteemi stabiilsuse jaoks vajalikus mahus tootmisvõimsusi, ning tagada Eesti elektrisüsteemi saartalatluse olukorras toimepidevus, on saartalatluse reservi loomine. Sellega hangitakse turult piisavalt tootmisvõimsusi, et saartalatluse tipukoormuste ajal oleks tarbijatel elektriga varustatus jätkuvalt tagatud. Tegemist on lahendusega, mis täiendab tänaseid varustuskindluse meetmeid. Arvestades geopoliitilist olukorda ja hübriidohte, on oluline tagada vastupanuvõime riskidele, sealhulgas neile, mis võivad mõjutada elektriga varustatust. Läbi saartalatluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse hanke tagatakse olemasolevate tootmisvõimsuste valmisolek raskendatud elektrisüsteemi toimise olukorras, ehk saartalatluses. Saartalatluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse eesmärk on tagada elektrisüsteemi saartalatluse ajal elektritootmisvõimsuste kättesaadavus tipukoormuse katmiseks ja Eesti elektrisüsteemi stabiilne töö.

Eelnõuga kavandatu kohaselt tehakse ELTS-i täiendused, mille eesmärk on maandada riski, et võimaliku saartalatluse olukorras puuduvad Eestil piisavad tootmisvõimsused elektrisüsteemi töövõime säilimiseks. Seda, kas saartalatluse olukorras hakkama saamiseks on igal ajahetkel saadaval piisavalt elektrienergia tootmisvõimsusi, analüüsib ja hindab süsteemihaldur, ehk põhivõrguettevõtja Elering AS. Kavandatu kohaselt, kui süsteemihalduri hinnangu järgi on tõenäoline, et saartalatluses toimetuleku jaoks pole piisavalt tootmisvõimsusi järgnevatel aastatel saadaval, teavitab ta koheselt Kliimaministeeriumit ja Konkurentsiametit ning teeb ettepaneku läbi viia saartalatluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse hange. Piisava tootmisvõimsuse tagamine võimalikus saartalatluse olukorras on eriti oluline desünkroniseerimise järgsel perioodil, et tagada piisavalt tootmisvõimsusi Eesti elektrisüsteemi stabiilsuse tagamiseks.

Hange on olemuselt tehnoloogianeutraalne ning sinna saavad pakkuda kõik tootmisvõimsused, mis vastavad Elering AS-i poolt välja töötatavatele hanketingimustele. Sobivad näiteks põlevkivielektrijaamad, salvestuslahendused, agregaatid, biomassi ja gaasi kasutavad elektritootjad jne. Tegemist on lühiajalise meetmega ning saartalatluses kättesaadavuse teenust hangitakse hiljemalt alates 2026. aasta algusest kuni vajaduse ära langemiseni, mis saab juhtuda tulevikus kas teist tüüpi reservvõimsuse mehhanismi loomisel, näiteks strateegilise reservi või turuülese võimsusmehhanismi rakendamisel. Samuti saab see juhtuda, kui turule

tekivad muude instrumentidega (kas turu vastu või sagedusreservide hanke vastu) piisavalt juhitavaid võimsusi.

Saartalitlusreservi pakkuvad võimsused peavad olema tootmise valmisolekus elektrisüsteemi stabiilsuse tagamise eesmärgil ning sealjuures on neil jätkuvalt kohustus pakkuda võimsust ka elektriturule. Saartalitluse tootmisvõimsuse teenuse tagamine mõjutab Eestis kõiki elektritarbijaid, kuna elektriarvetele lisandub täiendav kulu. Elektriarvetel tuuakse eraldi reana välja saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse rahastamine.

Tegemist on tasuga, mida maksavad kõik elektritarbijad vastavalt nende tarbitud elektrienergia mahule. Täna teadaoleva hinnangu alusel on saartalitluse vajaliku tootmisvõimsuse suurus on Eleringi hinnangul ca 1000 MW, mis tuleneb süsteemi tipukoormuse hinnangust ja saartalitluse olukorras elektrisüsteemile lubatud maksimaalsest ühe elemendi (näiteks elektritootmisüksuse või välisühenduse) võimsuse suurusest (200 MW). Reservi hankimise hinnanguline kulu on suurusjärgus 34 miljonit eurot aastas, mis toob kaasa tarbijatele hinnanguliselt ca 2% suuruse elektriarvete suurenemise (alla poole sendi kilovatt-tunni kohta). Täpne hind selgub riigihanke tulemusel ning vajaminev maht 2026. aastaks selgub Eleringi poolt koostatavas tehnilises kirjelduses. Tehniline kirjeldus ja muud tingimused on plaanis Eleringi poolt avalikult konsulteerida 2025. aastal (mai-juuni). Jõustumiseks vajavad need Konkurentsiameti kooskõlastust.

Paralleelselt töötab ministeerium edasi ka strateegilise reservi meetmega, mille jaoks toimuvad läbirääkimised Euroopa Komisjoniga riigiabi loa saamiseks. Strateegilise reservi meetmega saab samuti hoida üleval juhitavaid tootmisvõimsusi, kuid seal hinnatakse vajalikku mahtu varustuskindluse normi, mitte süsteemi tehnilise stabiilsuse parameetrite järgi. Saartalitlusreservi meetme saab luua aga kiiremini kui strateegilise reservi. On oht, et ilma saartalitlusreservi loomata võib tekkida Eesti elektrisüsteemis olukord, kus ei ole süsteemis piisavalt kindlaid juhitavaid tootmisvõimsusi, ega ka püsti veel reservvõimuse mehhanisme (strateegilist reservi), mis seda tagada aitaks. Strateegilise reservi riigiabi loa saamisel saab uuesti üle hinnata, kas on mõistlik reservi tüüpi vahetada ja saartalitlusreservilt strateegilisele reservile üle minna.

1.1. Märkused

Eelnõu ei ole seotud ühegi muu menetluses oleva eelnõuga ega ka Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga. Eelnõuga muudetakse elektrituruseaduse redaktsiooni RT I, 04.07.2024, 7.

Eelnõu koostamisele ei eelnenud väljatöötamiskavatsuse koostamist Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ § 1 lõike 2 punktis 1 toodud põhjusel - eelnõu menetlus on põhjendatult kiireloomuline.¹ Samuti ei viida läbi järelhindamist elektrituruseaduse muudatustele, mis käsitlevad saartalitluses kättesaadavuse teenuse hankimist. Tulenevalt hädaolukorraseduse § 36 lõike 1¹ punktis 1 sätestatule korraldab Kliimaministeerium elutähtsate teenuste toimepidevust. Hädaolukorraseduse § 37 lõige 3 punkt 3 sätestab, et Kliimaministeerium teostab järelvalvet elutähtsa teenuste toimepidevuse tagamise üle, sealhulgas elutähtsa teenuse katkestusi ennetavate meetmete rakendamise üle. Sellest tulenevalt pole ELTSis järelhindamise sätestamine vajalik, kuna seda teostatakse juba seaduse alusel.

Eelnõu vastuvõtmiseks on vaja Riigikogu poolthäälte enamust.

¹ [RT I, 04.07.2024, 7](#)

2. Seaduse eesmärk

Elektrituruseaduse muutmise eesmärk on luua lahendus, läbi mille on võimalik tagada Eesti tarbijate elektrienergiaga varustatus igal ajahetkel, sealhulgas saartalitluse olukorras. Saartalitus on raskendatud elektrisüsteemi toimimise olukord, kus elektrisüsteemi kustumise vältimiseks tuleb Eestis siseriiklikult tagada piisavalt tootmisvõimsusi süsteemi töövõime tagamiseks. Kuivõrd saartalitluse olukorra realiseerumisel on hilja täiendavaid vajalikke tootmisvõimsusi hankima hakata, siis tuleb selliseks olukorraks ette valmistada saartalitluse teenuse hankimise teel. Sarnast lahendust kasutab ka Leedu enda energiajulgeoleku tagamiseks. Läbi sellise lahenduse on elektrisüsteemi stabiilsus tagatud ka erakorralistes olukordades ning seetõttu on ka riskid madalamad elektritarbijatele.

Saartalitluse teenuse hankimine ei ole seotud reservvõimsuse mehhanismi (strateegilise reservi) rakendamisega. Saartalitluse teenuse hankimine ja reservvõimsuse mehhanism on kaks eraldi meetet ja neid ei saa samal ajal rakendada. Saartalitluse reservis hangitakse kindlaid juhitavaid tootmisvõimsusi süsteemi tehnilise stabiilsuse tagamise vajaduse vastu saartalitluse olukorras. Samas strateegilises reservis hinnatakse majanduslikult varustuskindluse normi vastu kui palju juhitavaid tootmisvõimsusi elektrisüsteem vajab ja mis mahus ollakse valmis tarbimise piiranguteks.

Õigusnormiga sätestatakse:

1. elektrisüsteemi iseseisvaks tööks ehk saartalitluseks valmisoleku tagamiseks vajalike sagedusega mitteseotud tugiteenuste hankimise kohustus süsteemihaldurile;
2. sellise teenuse hankimise kulude katmine elektritarbija poolt läbi eraldi komponendi võrguteenuse arvel;
3. teenuse pakkumise kohustus kulupõhiselt, läbipaistvalt ja töökindlalt.

3. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

3.1. Eelnõu §-ga 1 muudetakse elektrituruseadust

Punktiga 1 täiendatakse paragrahvi 39 lõige 1 punkti ¹, mis käsitleb süsteemihalduri kohustusi. Muudatuse tulemusel lisatakse süsteemihalduri kohustuste hulka, et ta tagab elektrisüsteemi stabiilseks toimimiseks saartalitluseks vajaliku elektritootmisvõimsuse kättesaadavuse. See tähendab, et süsteemihaldur on kohustatud Eesti elektrisüsteemi toimimise tagamiseks vastu võtma meetmeid, et tagada varustuskindlust. Antud juhul tagatakse elektrisüsteemi võimekus iseseisvalt toimetulekuks, et vältida elektritarbijatele elektrienergia puudujääki.

Meetme rakendudes on süsteemihalduril õigus esitada tellimusi elektritootmiseadmete kättesaadavuse teenust osutavatele tootjatele tagamaks valmisolekut elektrienergiastüsteemi isoleeritud tööks ja vajalikus koguses elektrienergia tootmiseks kuni 10 kalendripäeva aastas. Kümne päeva nõude tagamisel lähtutakse tehnilisest valmisoleku tagamisest, ehk kui kaua kulub maksimaalselt aega Eesti tagasi ühendamiseks teiste elektrisüsteemidega.

Nõue sätestatakse elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirjaga (mustand on lisatud seletuskirja lisana). Elektritootja, kes osutab saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenust, peab eelnevalt hindama ja varuma saartalitluse perioodiks vajalikus koguses kütust või tehnilist valmisolekut, ning tagama, et teenust osutataks tõhusalt, ohutult ja töökindlalt.

Punktiga 2 täpsustatakse olemasolevat volitusnormi ja lisatakse, et Vabariigi Valitsus kehtestab määrusega ka saartalitlusvõime hankimise täpsemad nõuded ja hankimise perioodi. Määruse kavand on leitav seletuskirja lisa „Lisa 1- VV määruse kavand“.

Punktiga 3 lisatakse seadusesse §-d 42⁵ ja 42⁶, mis kirjeldavad saartalitluse kättesaadavuse teenuse ettevalmistamist ja rahastamist. Paragrahv 42⁵ koosneb 7-st lõikest ja § 42⁶ koosneb 8-st lõikest.

ELTS §42⁵ „Saartalitluses tootmisvõimsuste kättesaadavuse teenuse tagamine“

Lõikega 1 kohustatakse süsteemihalduril hankida saartalitluse olukorras tootmisvõimsuste kättesaadavuse teenust, et tagada saartalitluses piisavalt kättesaadavat tootmisvõimsust Eesti elektrisüsteemi toimimise ja energiapuuduse tagamiseks.

Tootmisvõimsuste kättesaadavuse teenus on sagedusega mitteseotud tugiteenus, mis ELTS § 3 punkti 22³ kohaselt tähendab teenust, mida võrguettevõtja kasutab püsitalitlusolekus pinget juhtimiseks, kiireks reaktiivvoolusisestuseks, kohaliku võrgu stabiilsusinertsiks, lühisvoolu korral, isekäivitusvõimeks ja **saartalitlusvõimeks**.

Euroopa õiguse mõttes kvalifitseerub teenus tehnilises mõttes saartalitlusvõimekuseks, mis on üks sagedusega mitteseotud tugiteenustest, mis on omakorda elektrisüsteemi toimimiseks vajalike tugiteenuste alaliik. Sellisena on tegemist teenusega, mida süsteemihaldur peab tagama ja see ei ole käsitletav ressursside piisavusena määruse³ 2019/943 IV peatüki tähenduses. Sagedusega mitteseotud teenuste hankimise puhul tuleb direktiivi 2019/944⁴ artikkel 40 lõigete 4 ja 5 kohaselt tagada turupõhine hankimine ja ligipääs kõigile. Direktiivi artikkel 40 lõige 4 sätestab, et võrgu talitluskindluse tagamiseks võivad põhivõrguettevõtjad hankida tasakaalustamisteenuseid järgmistel tingimustel:

- a) kohaldatakse läbipaistvat, mittediskrimineerivat ja turupõhist korda;
- b) osalevad kõik kvalifitseeritud elektriettevõtjad ja turuosalised, sealhulgas turuosalised, kes pakuvad taastuvatest energiaallikatest toodetud energiat, tarbimiskajas osalevad turuosalised, energiasalvestusüksuste käitajad ja agregeerimisega tegelevaid turuosalisid.

Tulenevalt eelnevast on võimalik kõigil, sh salvestuse ja agregeerimisega seotud ettevõtetel, osaleda hankes ja pakkuda enda võimsust saartalitluse kättesaadavuse teenuses. Lihtsustatult tähendab see seda, et kõikidele turuosalistele, kes vastavad hanketingimuste kriteeriumitele, makstakse kättesaadavuse tasu. Tingimustele viib süsteemihaldur Elering AS läbi ka avaliku konsultatsiooni turuosaliste seas ning tingimustele peab kooskõlastuse andma ka Konkurentsiamet.

Sellise teenuse kasutusele võtmise vajadust hindab süsteemihaldur Elering AS. Kui süsteemihalduri hinnangul ei ole lähiaastatel saartalitluseks saadaval elektrisüsteemi toimimiseks piisavas mahus elektritootmisvõimsusi, või tekib oht sellise olukorra tekkimiseks, teavitab ta viivitamata valdkonna eest vastutavat ministrit (kliimaministrit) ja Konkurentsiametit saartalitluses hakkamasaamiseks piisava tootmisvõimsuse hankimisest. Teavituses märgitakse ära, millisel ajaperioodil esineb probleeme tootmisvõimsuste kättesaadavusega, mis mahus tuleks nende kättesaadavust hankida ning mis on prognoositav ligikaudne kogukulu. Süsteemihalduri prognoositav hinnanguline kogukulu saartalitluses

² RT I, 04.07.2024, 7

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/943, 5 juuni 2019, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (uuesti sõnastatud), ELT L 158, 14.06.2019, lk 54–124.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/944, 5 juuni 2019, elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, OJ L 158, 14.6.2019, lk 125–199

tootmisvõimsuste kättesaadavuse teenusele võtab arvesse sellel hetkel teadaolevaid ligikaudseid tootmiskulusid. Selle põhjal tehakse ka esialgne hinnang valmisoleku tagamiseks vajamineva perioodi kohta. Süsteemihaldur võtab arvesse hinnangulise kogukulu väljaselgitamisel Eestis hetkel olemasolevaid tootmisvõimsusi.

ELTS-i muudatuste järel on samuti vaja täpsustada määrust - elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirja. Eeskirjaga täpsustatakse kesksed põhimõtted, kuidas teenust peab pakkuma:

- Saartalatluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenust osutavatel elektritootjatel on õigus teenuse korra kirjelduses sätestatud nõudeid rikkumata toota ja müüa toodetud elektrienergia vastavalt elektrituru reeglitele.
- Süsteemihaldur esitab tellimusi elektritootmisseadmete kättesaadavuse teenust osutavatele tootjatele tagamaks valmisolekut elektrienergiasüsteemi isoleeritud tööks ja vajalikus koguses elektrienergia tootmiseks kuni 10 kalendripäeva kalendriaastas.

Sarnane meede on kasutusel ka Leedus, kus hangitakse süsteemihalduri Litgrid-i poolt tootmisvõimsust saartalatluses toimetuleku tagamiseks. Nende poolt hangitav maht oli 2024. aastaks 1092 MW⁵ võimsust (4 elektrienergia tootjat pakkusid kokku 6 tootmisüksust).

Käesoleva eelnõuga planeeritav regulatsioon saartalatluses tootmisvõimsuste kättesaadavuse teenuse tagamise puhul pole tegemist riigiabiga, vaid tegemist on süsteemihalduri poolt hangitava sagedusega mitteseotud tugiteenusega Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi (EL) 2019/944 mõistes.

Lõigetega 2-4 sätestatakse meetme eesmärk ja põhimõtted saartalatluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse tagamiseks samaaegselt koos teiste võimalike varustuskindluse meetmetega. Käesoleva meetme eesmärgiks on tagada elektrisüsteemi saartalatluse ajal elektritootmisvõimsuste kättesaadavus tipukoormuse katmiseks ja Eesti elektrisüsteemi stabiilne töö. Tegemist on ennetava meetmega, et vähendada võimalikke riske elektrisüsteemile. Riske hindab iga aasta süsteemihaldur, kelle kohustuseks on tagada varustuskindlus Eestis. Saartalatluse olukorra esinemise tõenäosus on madal ning seda ei pruugi tulevikus üldse esinedagi, kuid siiski peab valmis olema ootamatusteks.

Süsteemihalduri poolt hangitav maht peab vastama Eesti elektrisüsteemi vajadustele, võttes arvesse tarbimisvajadust ja tiputarbimisi. Esmakordsel hankimisel võib süsteemihaldur hankida saartalatluse teenust maksimaalselt 24 kuuks. Esimesel korral on perioodiks igaks juhuks pandud pikem aeg, sest juhul kui teenuse hankimisega seotud tegevused peaksid pikenema ja teenust ei jõuta välja kuulutada hiljemalt 2026. aasta jaanuarist, vaid hoopis näiteks 2026. aasta maist, siis tuleks korraldada hange 8 kuu peale. Sellisel juhul algaks koheselt uue hanke korraldamine järgmiseks perioodiks, 2027. aastaks, mis oleks täiendav halduskoormus nii Eleringile kui ka elektriettevõtjatele. Järgnevatel hangetel võib seda teha 12 kalendrikuu kaupa, ehk igal edaspidisel aastal hangitakse vajaminevas mahus võimsusi, mis on vajalikud tipukoormuste katmiseks ja elektrisüsteemi stabiilse töö tagamiseks. Hankeperioodi pikkused sätestatakse elektrisüsteemi toimimise võrgueeskirjas. Täpsemalt on vajaduse mahte põhjendatud käesoleva seletuskirja 6. peatükis.

Lõikega 5 sätestatakse kord teenuse hankimise põhimõtete kooskõlastamiseks. Süsteemihaldur töötab välja sagedusega mitteseotud tugiteenuste tehnilise kirjelduse saartalatluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse jaoks vajaminevatele võimsustele, millele viiakse läbi avalik konsultatsioon turuosalistega. Süsteemihaldur kirjeldab lahti tehnilised tingimused vajaminevatele tootmisvõimsustele, ehk millised võimsused sinna kvalifitseeruksid. Teenuse

⁵ [Entso-e. Summer Outlook 2024. lk 28.](#)

hankimise põhimõtetes kirjeldatakse samuti ära, milliseid hankelepingu tingimusi tuleb hinnakujundamisel täita vältimaks rikkumisi. Läbi nende põhimõtete välistatakse olukorrad, mis võimaldaksid ettevõtetel teenida põhjendamatut kasumit läbi oma tootmisvõimsuse pakkumise. Hange viiakse läbi riigihanke korra alusel.

Olemuselt on meede tehnoloogianeutraalne, ehk sinna võivad pakkuda kõik Eesti territooriumil asuvad tootmisvõimsused. Sagedusega mitteseotud teenuste hankimise puhul tuleb direktiivi 2019/944⁶ artikkel 40 lõike 4 kohaselt tagada turupõhine hankimine ja ligipääs kõigile, ehk mille tulemusel tagatakse kõigile võrdsed võimalused ja see välistab diskrimineerimise võimaluse. See tähendab, et hankes saavad osaleda nii põlevkivielektriijaamad, koostootmisjaamad, kuid ka salvestusest ja agregeerimisest tulenev võimusus eeldusel, et need vastavad hangitava teenuse tehnilistele tingimustele.

Avalik konsultatsioon Eleringi poolt on plaanis viia 2025. aasta mai-juuni jooksul. Konsultatsiooni tulemused esitatakse Konkurentsiametile kooskõlastamiseks. Kui tingimused ei vasta võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse nõuetele, on Konkurentsiametil õigus jätta teenuse hankimise põhimõtted kooskõlastamata. Konkurentsiametil on õigus paluda tingimuste põhjendatud muutmist, kui nendega peaks esinema probleeme või need vajavad täpsustamist.

Kohustus Konkurentsiametile tuleneb direktiivi⁷ 2019/944 artiklist 59, mis käsitleb reguleeriva asutuse kohustusi ja volitusi. Eestis on reguleerivaks asutuseks Konkurentsiamet. Artikkel 59 lõige 1 punkt d sätestab, et reguleeriva asutuse kohustuseks on kiita heaks, ehk kooskõlastada, menetlus, mis on seotud sagedusega mitteseotud tugiteenuste hankega.

Lõikega 6 sätestatakse valmisolekunõuded. Selleks, et tootmisvõimsuse pakkuja oleks suuteline pakkuma 10 päeva enda võimsuse mahtu baaskoormusel. See tähendab, et näiteks kui tootmisettevõtte osutus hanke korras valitus oma võimsuse mahuga 50 MW, siis ta peab olema võimeline seda tagama ka 10 päeva järjest ööpäevaringselt. Selleks, et sellist valmisolekut saaks tagada, peab elektritootja tagama piisavas mahus kütust või tehnilist valmisolekut (näiteks agregatorid ja salvestus). Kui näiteks gaasil põhinevad tootmisüksused pakuvad seda reservi, siis nad peavad enda poolt tagama, et neil oleks kättesaadaval (varutud) vajaminevas koguses gaasi 10 päeva ulatuses. Piisavas mahus kütuse varumine on oluline näiteks põlevkivielektriijaamadele. Kuna hange on tehnoloogianeutraalne, siis näiteks agregeerimise või salvestuse puhul kütust ei vajata, kuid tuleb tagada enda süsteemide tehniline valmisolek. Samuti tuleb tagada oma tootmisvõimsuse kättesaadavuse puhul töökindlus ja ka ohutus.

Lõikega 7 tagatakse, et elektriettevõtjad pakuks oma võimsust põhjendatud kuludega. See tähendab, et põhjendatud peavad olema muutuv- ja tegevkulude katmine, keskkonnanõuete täitmine, kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine ning lisaks peab olema selgelt välja toodud ka põhjendatud tulukus ettevõtja investeeritud kapitalilt. Antud lähenemisega soovitakse vältida põhjendamatuid pakkumisi ning liigseid kulusid elektritarbijatele. Samuti aitab selline lähenemine tagada teenuse pakkumise läbipaistvust. Kui eelnevad kriteeriumid pole põhjendatud, siis pakkumus ei osutu valituks.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/944, 5 juuni 2019, elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, OJ L 158, 14.6.2019, lk 125–199

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/944, 5 juuni 2019, elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, OJ L 158, 14.6.2019, lk 125–199

ELTS 42⁶

Lõikega 1 sätestatakse, et meetme kulud kannab tarbija, arvestades võrguteenuse tarbimise mahtu ja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia kogust. Sisult tähendab see, et kehtestatud elektrihindadesse on arvestatud tootmisvõimsuse kulud, mis on mõeldud saartalitluses hakkamasaamise tagamisega. Need kulud makstakse saartalitluse kättesaadavuse teenuse pakkujatele kinni vastava tariifi alusel, mille on kehtestanud süsteemihaldur. Kõikide tarbijate elektriarvetel kajastatakse eraldi real „saartalitluses tootmisvõimsuste kättesaadavuse tagamise rahastamine“ komponenti. Mõju tarbijatele avab käesoleva seletuskirja mõjude analüüsi peatükk.

Lõikega 2 kohustab süsteemihaldurit avaldama oma veebilehel käesoleva seaduse § 42⁵ lõike 5 alusel korraldatud saartalitluses kättesaadavuse teenuse hanke tulemused pakkujaga lepingu sõlmimisest 30 päeva jooksul ja seejärel senikaua, kuni süsteemihaldur teenust kasutab. Lisaks peab süsteemihaldur esitama seejärel iga aasta 1. detsembriks hinnangu, kui suur on järgmise kalendriaasta teenuse rahastamise kulu, tarbijatele osutatavate võrguteenuste maht ja otseliinide kaudu tarbitud elektrienergia kogus. Järgmise aasta kulude ja mahtude põhjal saavad elektritarbijad infot, milliseks kujuneb järgneva aasta antud meetme kulu (senti/kWh). Põhjendatud juhul on süsteemihalduril õigus käesolevas lõikes nimetatud hinnangut ja teenuse rahastamise kulu jooksvalt muuta maksimaalselt kaks korda aastas, tehes seda hiljemalt 1. juuniks ja 1. detsembriks. Näiteks võib seda muuta siis, kui tunduvalt on muutunud majandusolukord, näiteks tööjõukulud jm teenuse pakkumisega seotud tugiteenused on muutunud märgatavalt kallimaks, või hoopis odavamaks.

Lõike 3 kohaselt esitavad jaotusvõrguettevõtjad ja liinivaldajad süsteemihalduri nõudmisel oma hinnangu järgmisel kalendriaastal nende osutatavate võrguteenuste mahu ja otseliini kaudu tarbitava elektrienergia koguse kohta. Need hinnangud on vajalikud, et süsteemihaldur saaks ülevaate võimalikest suurusjärgudest, mille alusel on võimalik planeerida järgmise aasta saartalitluse teenuse maksumust.

Lõikega 4 sätestab, et käesoleva paragrahvi lõikes 2 mainitud hinnangu alusel määrab süsteemihaldur järgmise kalendriaasta teenuse rahastamise kulu suuruse ühe kilovatt-tunni kohta, võttes kulu määramisel arvesse hinnangu koostamisele vahetult eelnenud 12 kuu jooksul teenuse rahastamiseks üle- või alalaekunud summasid. Selliseid laekumisi võib juhtuda, kui tarbimine oli prognoositust väiksem või suurem. Näiteks kui eelmisel aastal oli oodatust külmem talv ja elektritarbimine oli oodatust tunduvalt kõrgem, siis selle tulemusel kogunes rohkem raha kättesaadavuse teenuse ülevaapidamiseks võrreldes eelnevalt prognoosituga. Süsteemihaldur avaldab oma veebilehel teenuse rahastamise kulu suuruse, selle arvutamise aluseks olevad andmed ja arvutuskäigu.

Lõikega 5 kohaselt esitab võrguettevõtja tarbijale võrguteenuste eest ja liinivaldaja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia eest arve, millel on eraldi real esitatud saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse rahastamise kulu.

Lõikega 6 sätestab, et jaotusvõrguettevõtja ja liinivaldaja esitavad osutatud võrguteenuste mahu ja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia koguste andmed süsteemihaldurile iga kuu viiendaks kuupäevaks. Seega kogub süsteemihaldur nimetatud andmeid regulaarselt. Teenuse kuluks prognoositakse igal aastal kindel summa, mille katmine jaguneb tarbitud elektrienergia koguste peale.

Lõikega 7 kohaselt esitab süsteemihaldur käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud andmete alusel iga kuu seitsmendaks kuupäevaks võrguettevõtjale või liinivaldajale teenuse rahastamise arve, milles ette nähtud summa tasutakse süsteemihaldurile iga kuu 21. kuupäevaks, sõltumata sellest, kas tarbijad on saartalitluses kättesaadavuse teenuse rahastamise eest tasunud.

Kuna lõpptarbijad ei ole enamasti ühendatud Elering AS-i võrguga, esitab Elering AS arve jaotusvõrguettevõtetele ja liinivaldajatele, need omakorda jagavad teenuse rahastamise kulu lõpptarbijate vahel, esitades neile võrguteenuse arve, mille eraldi real on osutatud saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse rahastamise kulu.

Lõikega 8 reguleerib olukorra, kui jaotusvõrguettevõtjad või liinivaldajad pole mõõteandmeid ettenähtud tähtpäevaks süsteemihaldurile esitanud. Kui käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud andmeid, nagu võrguteenuste maht ja otseliini kaudu tarbitud elektrienergia kogus, ettenähtud tähtajaks ei esitata, koostab süsteemihaldur arve prognoosi alusel. Pärast täpsete andmete selgumist teeb süsteemihaldur tasaarvelduse järgmise kuu arvel.

Punktiga 4 muudetakse § 66³ lõike 3 sõnastust, mis käsitleb sagedusega mitteseotud tugiteenuste kooskõlastamist Konkurentsiameti poolt. Tegemist on tehnilise muudatusega, et muuta sätet selgemaks. Sõna „spetsifikatsioonid“ eemaldatakse, kuna sätte eesmärk on keskenduda tehnilistele tingimustele. Samuti tuuakse „riigihanke“ mainimise asemel sisse teenuse hankimise põhimõtted. Konkurentsiamet kooskõlastab põhimõtted ja loogika, kuidas plaanitakse hanget läbi viia. Samuti konsulteerib süsteemihaldur hankimise põhimõtted eelnevalt turuosalistega, enne kui need esitatakse kooskõlastamiseks Konkurentsiametile. Saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse jaoks vajaminev võimsus hangitakse endiselt riigihanke korras.

Punktiga 5 täiendatakse paragrahvi 93 lõiget 6 punktiga 9², mis võimaldab Konkurentsiametil põhjendatud kahtluse korral kontrollida saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse hinna põhjendatust. Juhul kui süsteemihalduril tekib kahtlus, et pakkuja teenuse hind pole põhjendatud, teavitab ta Konkurentsiametit. Läbi selle tagatakse, et elektriettevõtted ei teeniks teenuse pealt põhjendatult suurt kasumit.

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei looda uusi termineid.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Muudatused, mis käsitlevad saartalitluses tootmisvõimsuste kättesaadavuste teenust, on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega. Selle mõttes kvalifitseerub teenus potentsiaalselt saartalitlusvõimekuseks, mis on üks sagedusega mitteseotud tugiteenustest, mis on omakorda tugiteenuste alaliik. Antud juhul on tegemist teenusega, mida süsteemihaldur peab tagama, ja see ei ole käsitletav ressursside piisavusena määruse⁸ 2019/943 IV peatüki tähenduses. Teenuse hankimine on kooskõlas direktiivi 2019/944 artikli 40 lõigetega 4 ja 5, mis käsitlevad sagedusega mitteseotud teenuste ostmist.⁹ Sama direktiivi artikli 2 lõige 49 defineerib sagedusega mitteseotud tugiteenused, viidates sealhulgas saartalitlusvõimele.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/943, 5 juuni 2019, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (uuesti sõnastatud), ELT L 158, 14.06.2019, lk 54–124.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/944, 5 juuni 2019, elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, OJ L 158, 14.6.2019, lk 125–199

6. Seaduse mõjud

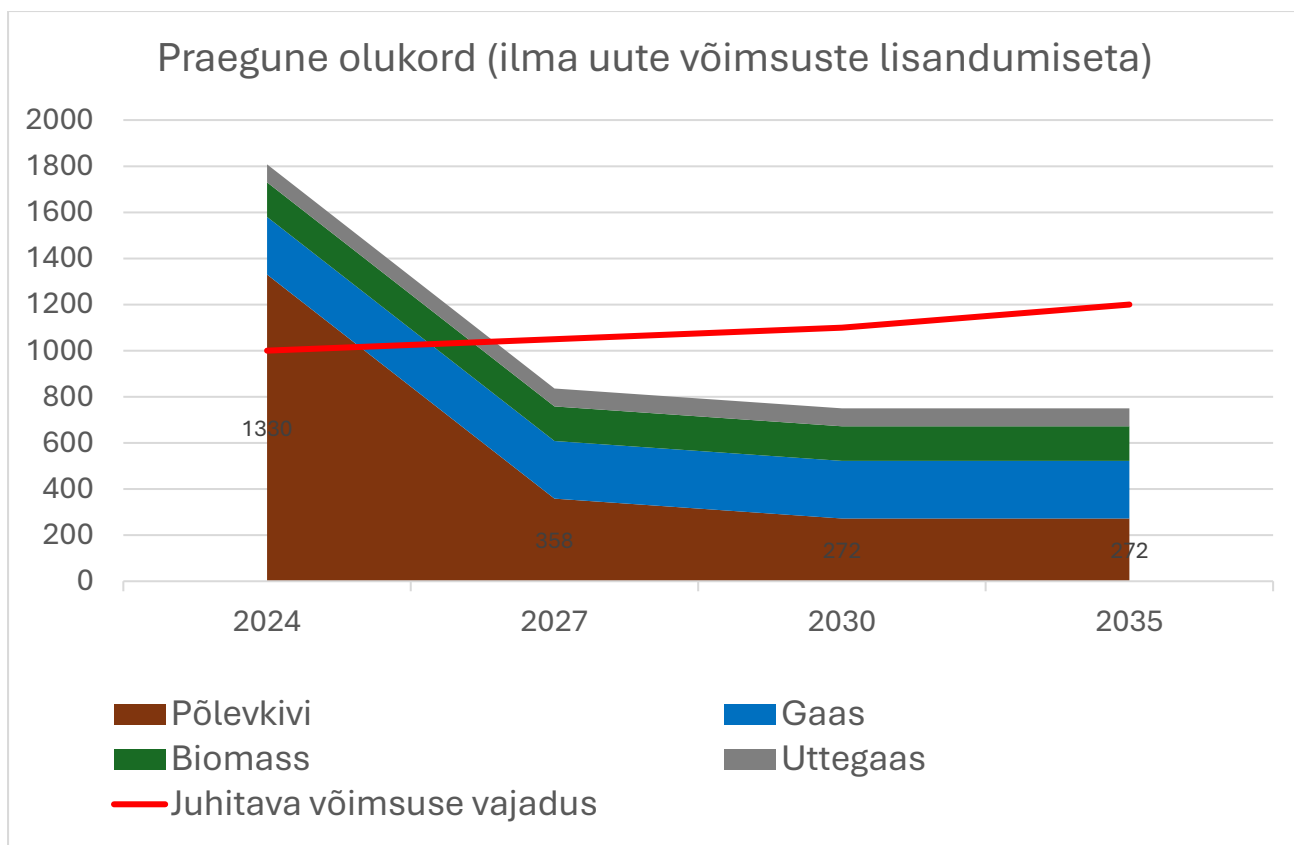
Elektrituruseaduse muudatus omab positiivset mõju Eesti varustuskindlusele. Saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenusega tagatakse Eesti võimekus iseseisvalt hakkama saada olukorras, kui riik peaks olema eraldatud nii Baltikumi või Mandri-Euroopa elektrisüsteemist.

Muudatused omavad otsest mõju riigi energiajulgeolekule ja majandusele. Vähest mõju omavad muudatused elu- ja looduskeskkonnale. Seaduse rakendamisega ei kaasne mõjusid regionaalarengule, riigiasutuste ja kohalike omavalituste korraldusele.

Olemuselt on saartalitus raskendatud elektrisüsteemi toimimise olukord, kus elektrisüsteemi kustumise vältimiseks tuleb kasutusele võtta mitmeid abimeetmeid. Selleks, et mõjudest aru saada, on vaja mõista vajaminevat võimsuse mahtu, mis vastab Eesti elektrisüsteemi vajadustele.

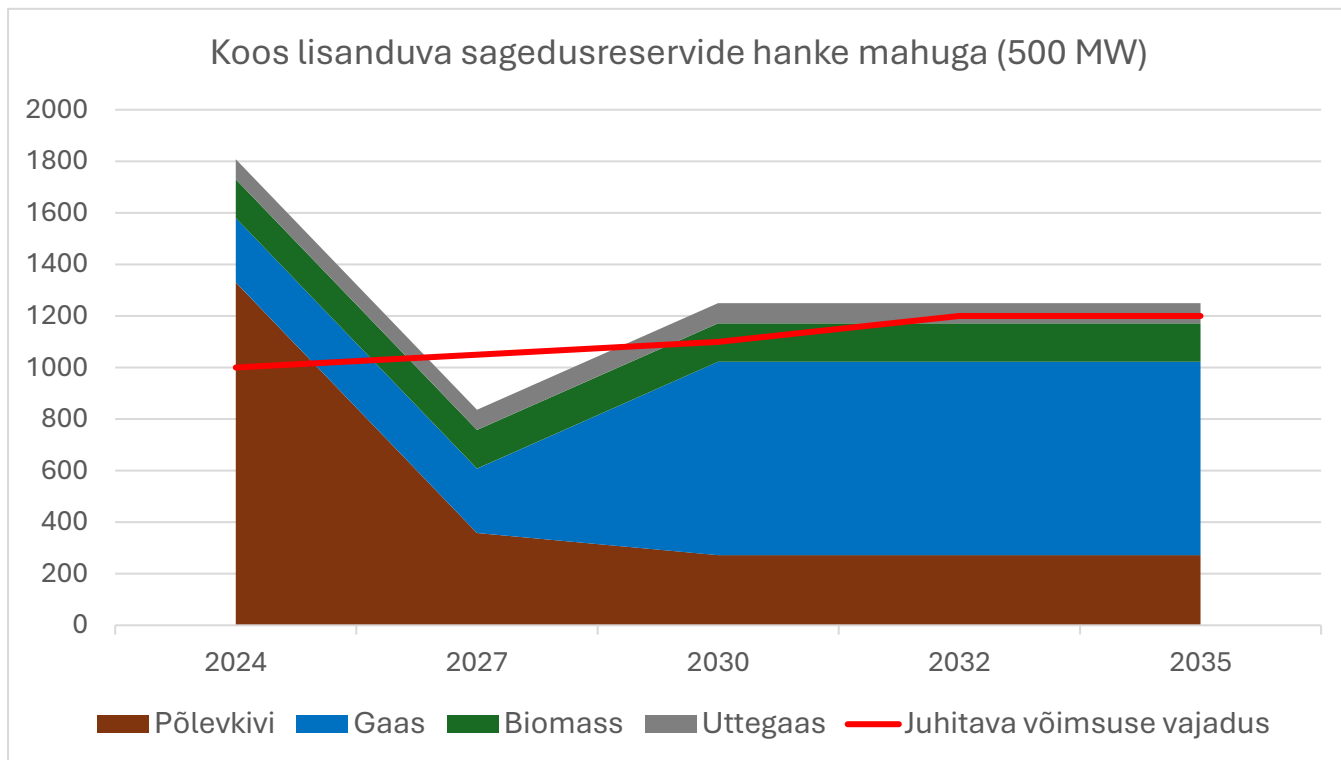
Selleks, et tagada elektrisüsteemi võimekus, tuleb kasutada abimeetmeid. Abimeetmetest kõige olulisema mõjuga on suurima elektrisüsteemi elemendi võimsuse piiramine, et vältida ühe elemendi avariist tingitud suurt ebabilanssi ning liiga suure ebabilansi tagajärjel elektrisüsteemi kustumist. Eesti elektrisüsteemi suurima elemendi lubatud võimsus on kuni 200 MW. Arvestades Eesti elektrisüsteemi tarbimiseks 1600 MW, alalisvoolu ühendusteks Soomega 2×200 MW, siis on Eesti tootmisvõimsuse vajaduseks saartalitluse olukorras $1600 \text{ MW} - 400 \text{ MW} = 1200 \text{ MW}$. Arvestades Kiisa avariielektrijaama (250 MW) olemasolevaks tootmisvõimsuseks, on turult läbi meetme vajalik hankida $1200 \text{ MW} - 250 \text{ MW} = 950 \text{ MW}$ tootmisvõimsust. Tegemist on hinnangulise suurusjärguga ning täpne vajaminev maht selgub 2025. aastal, kui Elering AS hindab 2026. aastal vajaminevate võimsuste vajadusi. Tulenevalt Eleringi hinnangust, siis selliste meetmete maht on ajas kasvav tulenevalt tarbimise suurenemisest. 2030 prognoositava tarbimise 1800 MW juures oleks turult hangitavaks koguseks 1150 MW.

Ilma uute juhitavate võimsuste lisandumiseta poleks Eestis tagatud piisavas mahus võimsusi elektrisüsteemi stabiilsuse katmiseks, ehk tekiks raskused tarbimistippude katmisega. Juhitava võimsuse vajadust kirjeldab järgnev joonis 1:

Joonis 1. Ilma uue võimsuste lisandumiseta Eesti varustuskindluse olukord süsteemi stabiilsuse tagamisel.

2025. aasta suvel selgub, palju uusi võimsusi lisandub sagedusreservide hanke tulemusel. Kui hange on edukas, siis on oodata kuni 500 MW-i ulatuses täiendavaid juhitavaid tootmisvõimsusi. Siiski jääb endiselt vajadus täiendava tootmisvõimsuse tagamiseks, et tagada Eesti elektrisüsteemi toimimise stabiilsus. Järgneval joonisel 2 on toodud esile juhitavate võimsuste vajadus, lähtudes hinnangulisest sagedusreservide hanke tulemusest. Pikemas perspektiivis, peale 2035. aastat tekib täiendav vajadus juhitavate võimsuste tagamiseks, kuna tarbimine kasvab. Selleks perioodiks on vaja välja töötada uus juhitava võimsuse tagamise mehhanism.

Joonis 2. Juhitava võimsuse vajadus sagedusreservidest võimaliku tootmisvõimsuse lisandumise tulemusel.

Lähtudes eelnevatest näidetest, siis endiselt jääb vajadus varustuskindluse meetmete järgi, et tagada piisavas mahus juhitavaid tootmisvõimsusi. Saartalitluse meetmega on võimalik riigil tagada, et selliseid puudujääke ei tekiks lühemas ajaperspektiivis.

Mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele

Muudatustel seoses saartalitluse teenuse loomisega puudub mõju välissuhetele, kuid omab mõju energiajulgeoleku tagamisele. Julgeoleku tagamise mõju avaldub eelkõige energiajulgeoleku tagamisel, kuna Eestis on tagatud valmisolek raskendatud elektrisüsteemi toimimise olukorras piisavalt tootmisvõimsusi, mis arvestavad ka Eesti tarbimisvajadusega. Elektriga varustus on tänapäeva ühiskonnas üks kriitilisemaid komponente, mille katkemine võib kaasa tuua tõsiseid sotsiaalseid, majanduslikke ja turvalisusega seotud probleeme (näiteks elutähtsate teenuste katkemine meditsiiniteenuste puhul). Tootmisvõimsuste tagamine saartalitluses aitab hoida elektrivarustust püsivana ka kriisiolukordades, mis on ülioluline kogu ühiskonna funktsioneerimise ja julgeoleku seisukohalt. See kindlustab elutähtsate teenuste tagamist ning tugevdab riigi valmisolekut kriisidega toimetulekuks.

Meeles tuleb pidada, et 08.02.2025 leiab aset lahti ühendamine Venemaa elektrisüsteemist ning Baltikum sünkroniseerib ennast Mandri-Euroopa sagedusalaga. Selle protsessi tulemusel on Eesti varasemast vähem ühendatud teiste elektrisüsteemidega, ehk kuue 330 kV kõrgpingeliini asemel oleme me ühendatud ainult kolme liini kaudu. Sellest tulenevalt on vaja meil tagada enda tehniline toimepidevus varasemast enam.

Saartalitluses tootmisvõimsuste tagamisel võib välja tuua järgnevaid positiivseid mõjusid:

a) Paraneb elektrisüsteemi vastupanuvõime erinevatele riskidele. Muudatustega tagatakse võimekus ka edaspidi, et elektrisüsteem suudab toimida iseseisvalt ainult väheste ühenduste või üldse ilma ühenduseta teiste riikide energiasüsteemidega.

b) Tagatud on tarbijate elektriga varustatus raskendatud elektrisüsteemi toimimise olukorras. Tootmisvõimsuste kättesaadavus vähendab oluliselt riski, et hädaolukorra ajal katkeb elutähtis teenus (elektriga varustatus), mis omakorda tagab oluliste teenuste (haiglad, veevarustus, side, transpordisüsteemid jm) toimimise. See on kriitiline nii elanike turvalisuse kui ka majanduse toimimise seisukohast.

c) Eesti sõltumatus teistest elektrisüsteemidest on madalam. Kui Eesti on võimeline saartalitluse ajal iseseisvalt oma energiatootmisvõimsusi rakendama vajatud mahu, vähendab see riigi sõltuvust imporditud elektrist ja välisühendustest.

d) Suureneb kindlustunne Eesti elektritarbijate seas. Püsiva elektrivarustuse tagamine ka eraldatuses olles tõstab tarbijate ja ettevõtete kindlustunnet, et elektrikatkestused on vähem tõenäolised. See aitab kaasa majanduse stabiilsusele ja elanikkonna heaolu tagamisele.

e) Tagatud on elektrisüsteemi stabiilsus. Saartalitluses on oluline säilitada elektrivõrgu sagedus ja pinget, mis on olulised elektrisüsteemi toimimiseks. Kui saartalitluse seisundis on tootmisvõimsusi piisavalt, saab elektrisüsteemi sagedust paremini kontrollida ja hoida seda stabiilsena, vältides laiaulatuslikke elektrikatkestusi.

Mõju majandusele

Lõplik hind kujuneb välja riigihanke tulemusel ning praegused summad on hinnangulised. Saartalitluses tootmisvõimsuste kättesaadavuse teenuse rahastamine toob elektritarbijatele kaasa täiendava rahalise koormuse, kuid läbi selle tagatakse, et igal ajahetkel oleks tagatud Eesti elektrisüsteemi toimimine.

Võttes aluseks hetkehinnangud võimaliku maksumuse kohta, siis ca 950 MW valmisoleku tagamine võib ühiskonnale maksma minna ca 34 miljonit eurot aastas. Võttes aluseks Eesti 2023. aasta elektritarbimise 8 071 695¹⁰ MWh, siis oleks tarbijale hind ühe megavatt-tunni kohta 4,21 eurot ($34\,000\,000\text{€} / 8\,071\,695\text{ MWh} = 4,2123\text{€}$).

See tähendab, et kui Eesti keskmise majapidamine tarbib aastas elektrit 3000 kilovatt-tundi (3 MWh)¹¹, on ühe majapidamise lisakulu aastas **12,6 eurot** ($3\text{ MWh} * 4,21\text{€} = 12,63\text{€}$). Käesoleva eelnõu koostajate hinnangul leibkondade rahaline koormus küll suureneb, ent see ei mõjuta märkimisväärselt nende toimetulekut. Ühes kuus tähendaks see leibkonnale keskeltläbi täiendavat rahalist väljaminekut ühte eurot ($12,63\text{€} / 12\text{ kuud} = 1,05\text{€}$).

Konkurentsiameti „Elektri- ja gaasiturust aruanne 2023“ andmete alusel oli lõpptarbijate keskmine elektrihind (koos võrgutasu ja muude komponentidega) 20,41 senti kWh (ehk 204,1 eurot/MWh). Kui võtta aluseks keskmine kodutarbija, kes tarbib aastas elektrit 3000 kilovatt-tundi (3 MWh) ja tema iga-aastane elektrihind on kokku 612,3€ ($3\text{ MWh} * 204,1\text{€} = 612,3\text{€}$). Tema lõplikust elektriarvetest moodustaks teenuse rakendamine kokku 2% ($12,63\text{€} / 612,3\text{€} = 0,0206$ ehk 2%).

Saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse rahastamine mõjutab kõiki elektritarbijaid võrdselt. Kui elektriarvetest moodustab edaspidi ca 2% saartalitluses kättesaadavuse teenuse rahastamine, siis vähesel määral toob saartalitluse tagamine kaasa teenuste ja toodete lõpphinna

¹⁰ [Elering live andmestik](#).

¹¹ [Kuum teema: elekter](#) (14.08.2018). Eesti Energia

suurenemise, kuna nende osutamiseks või tootmisprotsessides kasutatakse elektrit. Rohkem on mõjutatud energiasuurendusmeetmed ja suurtarbijad (näiteks puidutööstus). Tegemist on ajutise meetmega, läbi mille on tagatud Eestis kõikide elektritarbijate elektriga varustus, juhaks kui Eesti peaks aset leidma saartalitlus.

Mõju loodus- ja elukeskkonnale

Mõju loodus- ja elukeskkonnale ei suurene võrreldes praeguse olukorraga. Tõenäoliselt osalevad hankel juba olemasolevad võimsused, mille mõju loodus- ja elukeskkonnale on avaldunud. Lisaks sätestatakse eelnõu § 45⁵ lõige 7 punkt 2-ga, et tuleb täita antud hetkel kehtivaid keskkonnanõudeid.

Mõju halduskoormusele

Muudatused suurendavad süsteemihalduri Elering AS-i koormust, kelle ülesanne on täita halduskohustusi, näiteks riigihanke korraldamine ja järelevalve tegemine saartalitluse meetmele. Samuti viib süsteemihaldur läbi avaliku konsultatsiooni turuosalistega hanke tehnilistele tingimustele. Jaotusvõrguettevõtjate kui ka liinivaldajate koormus ei kasva, kuna nad peavad juba täna iga-aastaselt koostama hinnangu edastamismahu kohta järgnevatel aastatel. Siiski jaotusvõrguettevõtja peab tegema ettevalmistusi ja arendusi IT-süsteemides, seadistusi pakettides, et uut saartalitluses tootmisvõimsuste kättesaadavuse teenuse rahastamise tasu arvetel kajastada. Eestis oli 2023. aastal 33 jaotusvõrguettevõtjat, kes haldasid üle 65 500 kilomeetri madal- ja keskpingeline. Elektrilevi OÜ turuosa moodustab 88%, millele järgnevad Ida- ja Lääne-Virumaal tegutsev Viru Elektrivõrgud OÜ (3%), Imatra Elekter AS (3%) ja Loo Elekter AS (1%).¹²

Mõju riigiasutustele

Muudatustega lisanduvate ülesannete puhul on tegemist Konkurentsiameti majandusregulatsiooni puudutavate ülesannetega, mis on ameti regulatsiooniteenistuse pädevuses. Seisuga 15.10.2024 kuulub regulatsiooniteenistuse koosseisu 28 töötajat ning reguleeritavaid sektoreid on kaheksa. Konkurentsiamet peab juba täna tulenevalt elektrituruseadusest kooskõlastama sagedusega mitteseotud teenuseid (ELTS § 66³ punkt 3). Eelnõu tulemusel tekib Konkurentsiametile täiendav kohustus järelevalve teostamisel. Kui süsteemihalduri hinnangul pole saartalitluse teenuse hind põhjendatud, siis teavitab ta sellest Konkurentsiametit, kes teostab elektrituru üle järelevalvet.

Kliimaministeeriumi töötajatele töökoormus täiendavalt ei suurene, kuna vajaminevad tegevused seoses saartalitluse meetme rakendamiseks on arvestatud nende töökoormuse hulka ning on olemuselt minimaalsed, sest esmajoonel tegeleb saartalitluse meetme rakendamise ja hankimisega süsteemihaldur Elering AS.

7. Seaduse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud

Saartalitluses tootmisvõimsuste kättesaadavuse teenuse rakendamine ei too riigile ega kohaliku omavalitsuse üksustele kaasa täiendavaid kohustusi. Kogu saartalitluses tootmisvõimsuse kättesaadavuse teenuse kulu kannavad elektritarbijad (nii riigiasutused, ettevõtjad, kodutarbijad) vastavalt nende tarbitud mahule. Seaduse rakendamisega ei kaasne tulusid, kuna

¹² [Konkurentsiamet. ARUANNE ELEKTRI- JA GAASITURUST EESTIS 2023.](#)

saartalitluses kättesaadavuse teenuse kulu maksavad tarbijad vastavalt selle rakendamise hinnale.

8. Rakendusaktid

Seaduse jõustumise järgselt on vaja täiendada vabariigi valitsuse määrust „Elektrisüsteemi toimimise võrgueeskiri“. Määrust tuleb täiendada täpsustustega seoses saartalitluses, ehk isoleeritud elektrisüsteemis töö tagamisega seotud punktidega. Määruse kavand on leitav seletuskirja lisas „Lisa 1- VV määruse kavand“. Määruse muudatused planeeritakse jõustuma samaaegselt, kui jõustuvad käesoleva elektrituruseaduse muudatused.

9. Seaduse jõustumine

Eelnõu jõustub üldkorras. On oluline, et see jõuaks jõustuda esimesel võimalusel, kuna hanke ettevalmistamine võtab aega ning hiljemalt 2026. aasta jaanuarist peab olema juba saartalitluses tootmisvõimsuste kättesaadavuse teenus rakendusel.

10. Seaduseelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu saadeti arvamuse andmiseks Rahandusministeeriumile, Justiitsministeeriumile, Konkurentsiametile ning AS Elering. Eelnõu kavand saadeti arvamuse esitamiseks erinevatele turuosalistele ja huvirühmadele. Lisaks tutvustatakse seda turuosalistele eraldi kohtumisel 07.11.2024.